

Fosil yakıtlar

- oluşum
- zararlı etkiler

Alternatif Enerji Kaynakları

- yenilenebilir enerji
- nükleer enerji

Enerji Kaynakları ve Bilimsel Gelişmeler

Sürdürülebilirlik

- enerji
- polimer
- kağıt
- metal

Nanoteknoloji

- tanım
- gelişmeler

Fosil Yakıtlar = Canlı kalıntısı

Fosil Yakıtlar

Petrol

- LPG
- Benzin
- Motorin
- Gaz yağı
- Fuel oil
- Asfalt

Doğal gaz (metan + etan)

Kömür

- Turba
- Linyit
- Taş kömür
- Antrasit

kamp2019

SORU

Fosil yakıtlarla ilgili,

- I. Yenilenebilir enerji kaynaklarıdır.
- II. Kömür fosil yakıtlara örnektir.
- III. Oluşumları milyonlarca yıl sürer.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

kimya

Sağlık

- Solunum yolu hastalıkları
- Astım
- Akciğer kanseri

Küresel Isınma

- Sera etkisi
- İklim değişikliği

Asit Yağmurları

- Bitki ölümleri
- Su canlılarının ölümü
- Tarihi eser kayıpları

SORU

Evlerde kullanılan bir yakıt tıranan atık olarak CO₂ ve SO₂ gazlarının oluşumuna sebep olduğu bilinmektedir.

Buna göre, bu yakıtın aşırı kullanımı,

- I. sera etkisi,
- II. asit yağmurları,
- III. solunum yolu hastalıkları

sorunlarından hangilerinin oluşumuna sebep olacağı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

kamp2019

Peki Ne Yapmalı?

- Toplu taşıma kullan
- Temiz enerji kaynaklarını yaygınlaştır.
- Ağaçlandırma yap.
- Elektrikli veya hybrid araba al.
- Evinin yalıtımını yap.
- Gereksiz tüketimden kaçın.

YENİLEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI

Güneş (Solar)

- güneş enerjisi → elektrik enerjisi
- sıfır atık
- kolay kurulum, uzun ömür, düşük işletme maliyeti

Rüzgar

- rüzgar enerjisi → elektrik enerjisi
- sıfır atık
- düşük işletme maliyeti
- ses
- yüksek tamirat maliyeti

Jeotermal

- buhar enerjisi → elektrik enerjisi
- ısınma ihtiyacı
- bölgesel

Biyokütle

- organik maddelerden elde edilen enerji
- odun, tarım atıkları, hayvan atıkları

kimya

SORU

Enerji Kaynağı Özellik

I. Ganeş	a. Sera gazı salınımı yapar.
II. Jeotermal	b. Ganan belli saatlarında yararlanılabilir.
III. Biyokütle	c. Su buharından fayda sağlanır.

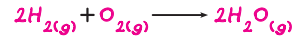
Yukarıdaki enerji kaynakları ile bunlara ait özelliklerin eşleştirilmesi hangi seçenekteki gibidir?

- A) I - a B) I - b C) I - b D) I - c E) I - c
 II - b II - c II - a II - a II - a
 III - c III - a III - c III - b III - b

kamp2019

Hidrojen Enerjisi

Nasıl kullanabiliriz? $\Rightarrow$

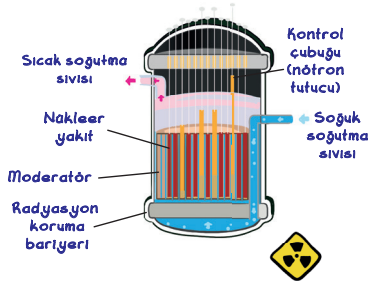

- $NaBH_4$ ve $NaBO_2$ yanıcı değil
- Kontrol edilebilir tepkime
- Katalizörün tekrar kullanımı
- $NaBO_2$, $NaBH_4$ 'e dönüşebilir.
- Enerji verimi yüksektir.

NÜKLEER ENERJİ

Zenginleştirilmiş uranyum
 ↓
 Fisyon tepkimeleri
 ↓
 enerji

- az kütle çok enerji
- sera gazı yok
- iklimle ilgili değil
- alan ihtiyacı az
- radyasyon riski
- tehlikeli
- atık imha riskli ve maliyetli

kimya

SORU

Atom çekirdeğinde gerçekleşen reaksiyon sonucu açığa çıkan enerjiye nükleer enerji denir.

Buna göre, nükleer enerji ile ilgili,

- Az miktarda ham maddeden yüksek miktarda enerji elde edilir.
- Yaz aylarında daha fazla enerji elde edilebilir.
- Yenilenebilir enerji kaynaklarından biridir.

- yargılarından hangileri doğrudur?
 A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
 D) II ve III E) I, II ve III

Sürdürülebilirlik

→ Kaynakların doğru, verimli ve yenilenebilir biçimde kullanımı

Enerji

- Yenilenebilir enerji kaynaklarına yönel
- Atık maddelerden enerji üret

Polimer

- Geri dönüşümü mümkün polimer ürünleri tercih et
- Atık sistemleri geliştir.

kamp2019

Endüstri	Yaygın Polimer	Endüstri	Yaygın Polimer
Tekstil	● Polyesyer ● Poliamit	Yapı	● PVC
Elektronik	● PE ● PVC	Gıda	● PP ● PE ● PET
Otomotiv	● Kauçuk	Giyim	● Polyester ● orlon
Sağlık	● Lateks	Optik	● Polikarbonat

NANOTEKNOLOJİ

1 m = 10^9 nm

Tanecik boyutu $\Rightarrow$ Fiziksel özellikler
 küçülürse değişir

Neler Yapılıyor?

- hafif ama dayanıklı malzemeler
- kendini temizleyen pencereler
- kır tutmayan kumaşlar
- ıslanmayan yüzeyler

Neler Yapılabilir?

- Mikroskobik bilgisayar
- Beyin kapasitesi artıran ek nano hafıza
- Otonom roket ve uçaklar
- Ameliyat yapan nano robotlar
- Kanseri tedavisi

Ülkemizde?

- UNAM (Ulusal Nanoteknoloji Araştırma Merkezi)
- Üniversiteler

kimya

NANOTEKNOLOJİ

$$1 \text{ m} = 10^9 \text{ nm}$$

Tanecik boyutu
küçülürse $\Rightarrow$ Fiziksel özellikler
değişir

Neler Yapılıyor?

- hafif ama dayanıklı malzemeler
- kendini temizleyen pencereler
- kır tutmayan kumaşlar
- ıslanmayan yüzeyler

Neler Yapılabilir?

- Mikroskopik bilgisayar
- Beyin kapasitesi artıran ek nano hafıza
- Otonom roket ve uçaklar
- Ameliyat yapan nano robotlar
- Kanser tedavisi

Ülkemizde?

- UNAM (Ulusal Nanoteknoloji Araştırma Merkezi)
- Üniversiteler

kamp2019

SORU

Nano teknoloji üzerine çalışmalar yapılan bir AR-GE laboratuvarında,

- I. 1 milyon film sığdırılabilecek bir flash disc,
 - II. 1 kg katlaya sahip bir bisiklet
 - III. Tonlarca basınca dayanabilecek cam malzeme
- aranlarından hangileri geliştiriliyor olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

SORU

Kaynakların doğru, verimli ve yenilenebilir şekilde kullanımına ne ad verilir?

kimya